

POWIATOWY URZĄD PRACY W ZGORZELCU
CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
59-900 Zgorzelec, ul. Pułaskiego 14
Telefon/fax 75 77 55 605; 75 77 55 606
e-mail: wrzg@praca.gov.pl; <http://pup.zgorzelec.ibip.pl>

**Informacja o sytuacji osób
niepełnosprawnych na lokalnym rynku
pracy oraz zrealizowanych w 2011 roku
programach aktywizacji zawodowej.**

Zgorzelec, luty 2012 r.

Wstęp.

Większość zadań związanych z aktywizacją na rynku pracy, w tym realizacja zadań związanych z systemem opieki i pomocy osobom niepełnosprawnym została sędowana na jednostki samorządowe szczebla powiatowego.

W praktyce obowiązki te spoczywają na powiatowych centrach pomocy rodzinie oraz powiatowych urzędach pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu realizuje zadania na rzecz rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Osoba niepełnosprawna zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bez względu na rodzaj i stopień niepełnosprawności, ma prawo zarejestrować się w powiatowym urzędzie pracy i w zależności od spełnienia warunków ustawy może uzyskać status osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy.

Uzyskanie statusu osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy niepozostającej w zatrudnieniu daje możliwość korzystania w pełni przez taką osobę z instrumentów i usług rynku pracy oferowanych przez Urząd w zakresie rehabilitacji zawodowej w ramach ustawy.

Działania te finansowane są ze środków Funduszu Pracy lub środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy projektów.

I. Ogólna charakterystyka osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu.

Osoby niepełnosprawne stanowią grupę bezrobotnych, która ze względu na istnienie różnorodnych barier społecznych, ma największe trudności w uzyskaniu zatrudnienia.

Aktywność zawodowa wspomnianej grupy osób kształtuje się na niskim poziomie, a problemy związane z adaptacją zawodową są trudne do pokonania. Ważne jest więc, aby stworzyć osobom niepełnosprawnym najkorzystniejsze warunki do podjęcia odpowiedniego zatrudnienia, ponieważ praca daje możliwość pełnego uczestniczenia w życiu społecznym. Jest szansą rozwoju i istotnie wpływa na wzrost samooceny tych osób i ich poczucie wartości.

Trudna sytuacja osób niepełnosprawnych wynika w głównej mierze z faktu, iż osoby te mają problem ze znalezieniem pracy i utrzymaniem jej.

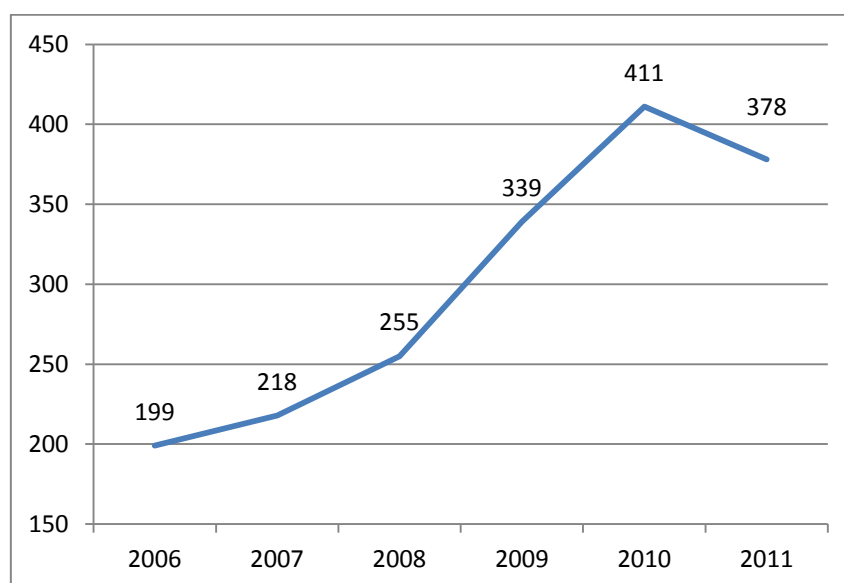
W niniejszej informacji przedstawiona została sytuacja osób zamieszkałych na terenie powiatu zgorzeleckiego, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności.

Tabela 1
Podstawowe dane statystyczne w 2011 roku.

	Osoby pozostające w ewidencji PUP Zgorzelec na dzień 30.06.2011		Osoby pozostające w ewidencji PUP Zgorzelec na dzień 31.12.2011	
	Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
Ogółem bezrobotni	4228	2401	4079	2373
- w tym bezrobotni niepełnosprawni	404	201	378	184
- niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu	50	16	39	15

Według danych statystycznych na dzień 31.12.2011 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu zarejestrowanych było 378 osób bezrobotnych niepełnosprawnych oraz 39 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Bezrobotne osoby niepełnosprawne w końcu roku 2011 stanowiły 9,3% osób widniejących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu z czego 4,5% to kobiety.

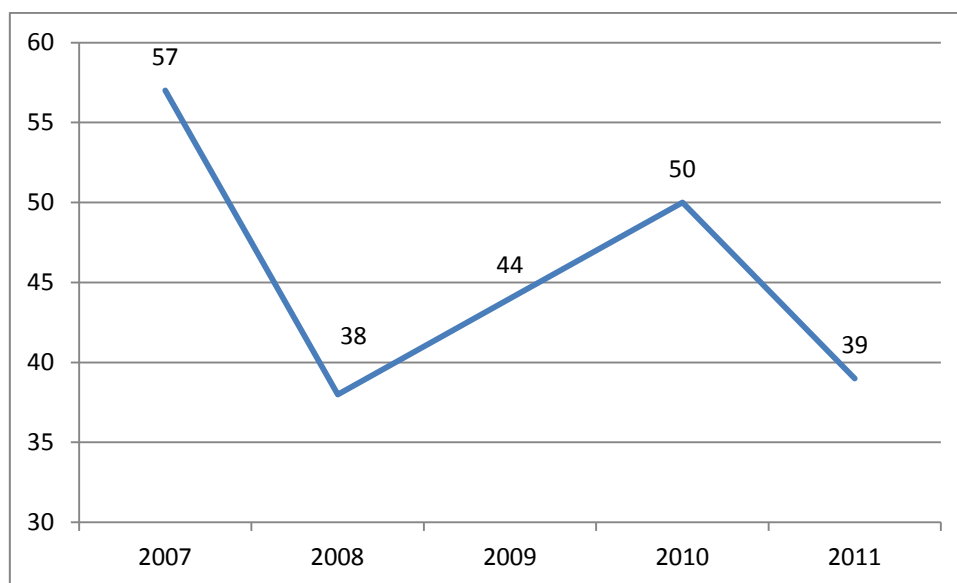
Wykres 1
Niepełnosprawni bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu w latach 2006-2011.

Wykres 1 przedstawia dynamikę wzrostu liczby osób niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie w ostatnich latach począwszy od roku 2006 do końca roku 2011. Analizując badany okres można zaobserwować, że liczba osób bezrobotnych posiadających stopień niepełnosprawności systematycznie rosła, aż do końca roku 2010. W roku 2006 w ewidencji pozostawało 199 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, natomiast na koniec roku 2010 liczba tych osób wzrosła dwukrotnie i wyniosła 411. Na koniec 2011 roku nastąpił spadek liczby osób w ww. grupie do 378, tj. o 32 osoby mniej w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 2

Poszukujący pracy niepełnosprawni bezrobotni niepozostający w zatrudnieniu zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu w latach 2007-2011.

Powyższy wykres przedstawia jak kształtowała się sytuacja osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w latach 2007 – 2011. Liczba tych osób w ewidencji tut. Urzędu ulegała co roku znacznym wahaniom. W roku 2007 liczba ta wyniosła 57 osób i spadła o 19 osób w roku 2008, po czym w latach 2009 i 2010 uległa znacznemu wzrostowi z 38 osób w 2007 do 50 osób w 2010 roku. Na koniec roku 2011 zauważamy ponowny spadek o 11 osób do poziomu 39 osób.

Tabela 2

Osoby niepełnosprawne bezrobotne włączone do ewidencji w I półroczu 2011 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni		
	Razem	Kobiety	Ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	227	104	52
- osoby zarejestrowane po raz kolejny	195	86	44
- poprzednio pracujący	213	97	46
- zamieszkali na wsi	75	35	24
- do 25 roku życia	21	10	14
- powyżej 50 roku życia	113	49	18
- z wykształceniem co najmniej średnim	61	39	24
- bez kwalifikacji zawodowych	49	28	12

Tabela 3**Osoby niepełnosprawne bezrobotne włączone do ewidencji w II półroczu 2011 roku.**

Wyszczególnienie	Bezrobotni		
	Razem	Kobiety	Ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	252	127	55
- osoby zarejestrowane po raz kolejny	218	104	43
- poprzednio pracujący	226	111	45
- zamieszkali na wsi	91	40	23
- do 25 roku życia	29	17	13
- powyżej 50 roku życia	123	56	20
- z wykształceniem co najmniej średnim	76	50	17
- bez kwalifikacji zawodowych	57	32	16

Analizując pierwsze i drugie półrocze 2011r. zauważyć można, że w drugim półroczu zwiększyła się liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych włączonych do ewidencji. W pierwszym półroczu liczba ta wynosiła 227 natomiast w drugim 252, a więc o 25 osób więcej.

Największą grupę stanowiły osoby zarejestrowane po raz kolejny oraz osoby poprzednio pracujące. W I półroczu 2011r. osób zarejestrowanych po raz kolejny było 195 (85,9% osób włączonych do ewidencji), w II półroczu – 218 (86,5% osób włączonych do ewidencji). Osób poprzednio pracujących w I półroczu 2011r. było 213, co stanowiło 93,8% osób bezrobotnych niepełnosprawnych włączonych do ewidencji, w II półroczu w ewidencji tut. Urzędu osób tych było 226 (89,7% osób włączonych do ewidencji).

Ma to związek z tym, iż osoby niepełnosprawne często podejmują prace krótkookresowe, po których zakończeniu rejestrują się ponownie w tut. Urzędzie.

Trzecią co do liczebności grupy osób spośród włączonych są osoby powyżej 50 roku życia. Ich liczba na koniec roku 2011 wyniosła 123 i wzrosła w stosunku do końca pierwszego półrocza o 10 osób.

Tabela 4

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu włączone do ewidencji w I półroczu 2011 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni		
	Razem	Kobiety	Ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	22	7	10
- osoby zarejestrowane po raz kolejny	19	5	8
- poprzednio pracujący	16	4	4
- zamieszkali na wsi	4	0	2
- do 25 roku życia	2	1	2
- powyżej 50 roku życia	8	2	1
- z wykształceniem co najmniej średnim	9	3	4
- bez kwalifikacji zawodowych	3	1	1
- pobierający świadczenie rentowe z tytułu niezdolności do pracy	4	0	1
- osoby pobierające rentę socjalną	4	2	4

Tabela 5

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu włączone do ewidencji w II półroczu 2011 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni		
	Razem	Kobiety	Ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	26	14	15
- osoby zarejestrowane po raz kolejny	24	14	13
- poprzednio pracujący	17	11	9
- zamieszkali na wsi	7	5	5
- do 25 roku życia	4	2	3
- powyżej 50 roku życia	7	3	0
- z wykształceniem co najmniej średnim	8	5	8
- bez kwalifikacji zawodowych	10	6	6
- pobierający świadczenie rentowe z tytułu niezdolności do pracy	5	2	4
- osoby pobierające rentę socjalną	3	2	3

W I półroczu 2011 roku do ewidencji osób niepełnosprawnych zostały włączone 22 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy.

Najliczniejszą grupę wśród tych osób stanowiły osoby zarejestrowane po raz kolejny (19 osób) oraz poprzednio pracujących (16 osób). Osoby zarejestrowane po raz kolejny stanowiły 86,4%, natomiast osoby poprzednio pracujące stanowiły 72,7%, wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu włączonych do ewidencji.

W II półroczu 2011r. osób włączonych do ewidencji tut. Urzędu było 26 (4 osoby więcej w stosunku do I półrocza) w tym zarejestrowanych po raz kolejny było 24 osoby, co stanowi 92,3%, poprzednio pracujących było 17 osób (65,4%).

Sytuacja w II półroczu względem I półrocza zmieniła się również pod względem udziału wśród tej grupy kobiet i mężczyzn. W I półroczu liczebniejszą grupą byli mężczyźni, natomiast w II półroczu w ww. grupie osób włączonej do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu były kobiety.

Tabela 6

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w I półroczu 2011 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni	Poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	253	23
- kobiety	124	9
- zamieszkali na wsi	81	3
- poprzednio pracujący	239	16
- pozostający w rejestrze powyżej 12 miesięcy	127	5
- z wykształceniem co najmniej średnim	59	9

Tabela 7

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w II półroczu 2011 roku.

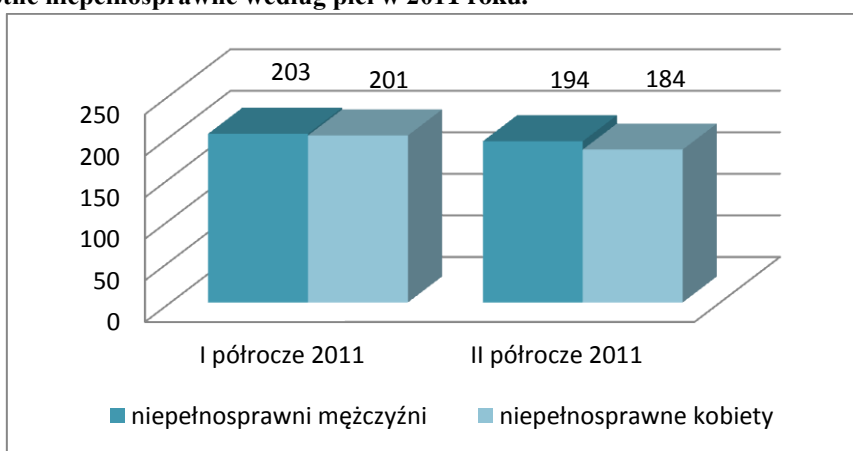
Wyszczególnienie	Bezrobotni	Poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	288	43
- kobiety	147	16
- zamieszkali na wsi	90	11
- poprzednio pracujący	257	29
- pozostający w rejestrze powyżej 12 miesięcy	141	10
- z wykształceniem co najmniej średnim	97	13

W pierwszym półroczu 2011 r. z ewidencji osób niepełnosprawnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wyłączonych zostało 253 bezrobotnych oraz 23 poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. W drugim półroczu wyłączono 288 osób bezrobotnych i 43 poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Najczęściej wyłączano osoby poprzednio pracujące, które stanowiły w pierwszym półroczu 94,5% ogółu wyłączonych, natomiast w drugim półroczu – 89,2%.

Ma to związek z tym, iż kwalifikacje osób niepełnosprawnych poprzednio pracujących są bardziej dostosowane do bieżących potrzeb rynku pracy. Takie osoby łatwiej odnajdują się na rynku pracy przez co są atrakcyjniejszymi kandydatami do zatrudnienia.

Wykres 2

Osoby bezrobotne niepełnosprawne według płci w 2011 roku.

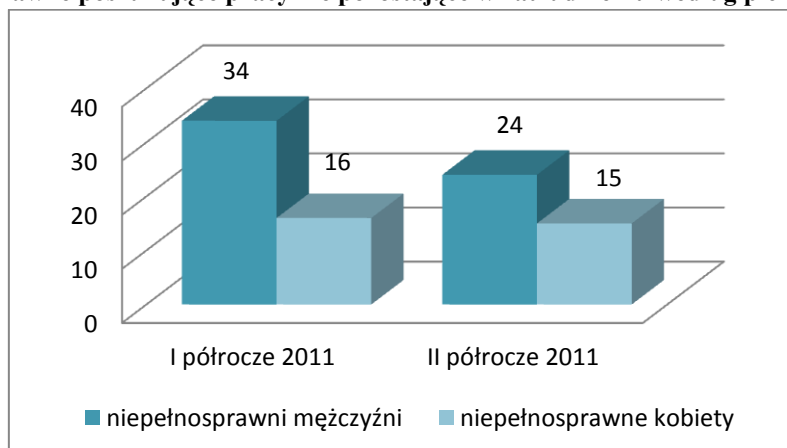

Jak wynika z danych przedstawionych na wykresie 2 osobami bezrobotnymi niepełnosprawnymi są zarówno mężczyźni jak i kobiety z niewielką przewagą liczebną mężczyzn w I i II półroczu. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych w roku 2011 nie ulegała znaczącym wahaniom.

W II półroczu liczba mężczyzn w porównaniu z I półroczem zmniejszyła się o 9 osób, natomiast liczba kobiet spadła o 17osób..

Wykres 3

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu według płci w 2011 roku.

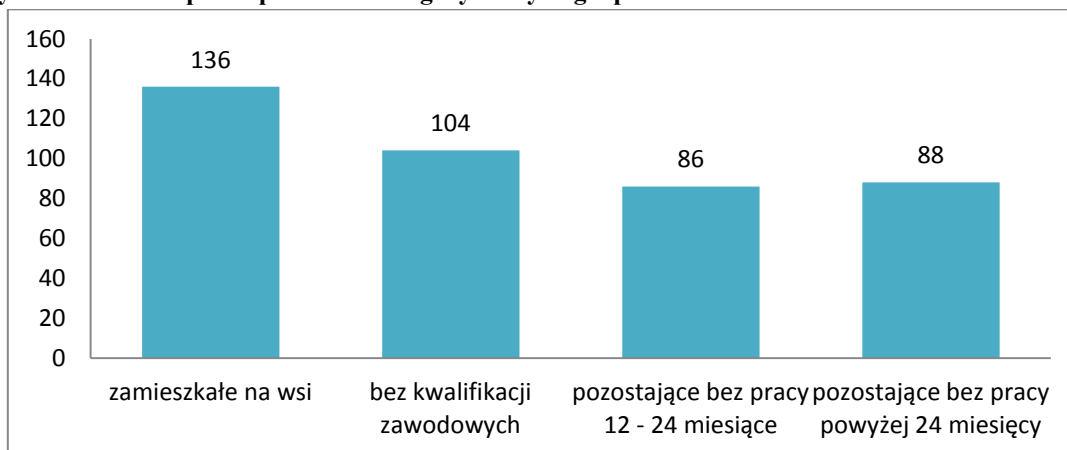

Na wykresie 3 przedstawione zostały dane dotyczące osób niepełnosprawnych poszukujących pracy będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w 2011r. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w I połowie roku jak i II było więcej mężczyzn. W grudniu 2011r. zarejestrowanych było 39 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu mężczyzn z czego mężczyźni stanowili grupę 24 osób, tj. 61,5%.

Wykres 4

Osoby bezrobotne niepełnosprawne według wybranych grup w 2011 roku.

Wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych tj. 378 osób, w tym 184 kobiet, będących w ewidencji w końcu 2011 roku - znajdują się osoby (wykres 4):

- zamieszkałe na wsi - 136 osób,
- bez kwalifikacji zawodowych – 104 osoby,
- pozostające bez pracy 12-24 miesiące - 86 osób;
- pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy - 88 osób.

Najliczniejszą grupę wśród niepełnosprawnych osób bezrobotnych stanowią osoby zamieszkałe na wsi. Na koniec 2011 roku grupa ta stanowiła 36% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych.

Wykres 5

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu według wybranych grup w 2011 roku.

Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu tj. 39 osób, w tym 15 kobiet - znajdują się osoby (wykres 5):

- zamieszkałe na wsi - 7 osób,
- bez kwalifikacji zawodowych -7 osób,
- pozostające bez pracy 12-24 miesiące – 10 osób;
- pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 11 osób.

Najliczniejszą grupą były osoby, które pozostawały bez pracy przez okres co najmniej 24 miesięcy – 11 osób, bez pracy w okresie od 12 do 24 miesięcy w ewidencji było zarejestrowanych 10 osób. Może to mieć związek z tym, że spośród wszystkich 39 osób (na koniec roku 2011) poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, 21 osób pobierało świadczenie rentowe z tytułu niezdolności do pracy lub rentę socjalną i ich motywacja do podjęcia zatrudnienia była znacznie niższa niż u pozostałych osób.

Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednorodnej grupy, ich niepełnosprawność wpływa na zdolność do pracy i uczestnictwo w życiu społecznym. Często rodzaj i stopień niepełnosprawności jest wyznacznikiem przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Z punktu widzenia prowadzenia aktywnej polityki na rynku pracy i planowania instrumentów wsparcia wobec osób niepełnosprawnych wiedza na temat ich wieku, stopnia niepełnosprawności ma duże znaczenie.

Tabela 8

Struktura osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg stopnia niepełnosprawności w 2011 roku.

Wyszczególnienie według stopnia niepełnosprawności	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2011	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2011	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu stan na 30.06.2011	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu stan na 31.12.2011
Stopień znaczny	5	6	5	6
Stopień umiarkowany	62	57	20	23
Stopień lekki	337	315	14	21
Razem	404	378	39	50

Zdecydowana większość niepełnosprawnych osób bezrobotnych, posiada lekki stopień niepełnosprawności i w końcu 2011 roku osoby te stanowiły 83,3% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych. Kolejną grupą są osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w drugim półroczu było ich 15,1%. Natomiast najmniejszą grupę stanowią osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności i jej udział wyniósł 1,6% ogółu.

Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w grudniu 2011 roku (tabela 8) najwięcej było osób z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i grupa ta stanowiła 46 ogółu tych osób. Osoby ze stopniem lekkim niepełnosprawności stanowiły 42% ogółu poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, natomiast 12% bezrobotnych

niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu posiada znaczny stopień niepełnosprawności.

Tabela 9

Struktura osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu według wieku w 2011 roku.

Wyszczególnienie wg wieku	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2011	Niepełnosprawni i bezrobotni stan na 31.12.2011	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu stan na 30.06.2011	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu stan na 31.12.2011
18 - 24 lata	22	22	3	3
25 – 34 lata	54	42	11	11
35 - 44 lata	48	52	9	7
45 – 54 lata	162	153	15	12
55 - 59 lat	90	84	6	4
60 lat i więcej	28	25	65	2
Razem	404	378	50	39

Strukturę osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu według wieku w 2011 roku przedstawia tabela nr 9. Wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w 2011 roku wyraźnie największą grupą były osoby w wieku 45-54 lat życia. Stanowiły one 40,5% osób bezrobotnych niepełnosprawnych, na koniec 2011, oraz 40,1% na koniec I półrocza 2011. W przypadku osób poszukujących pracy największą grupą były osoby w wieku 45 – 54 oraz 25 – 34 lata. i 26% osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Natomiast najmniej było osób w wieku 18 – 24 lata i grupa ta liczyła 22 osoby zarówno na koniec pierwszego jak i drugiego półrocza. Stanowiło to 5,5% oraz 5,8% odpowiednio na koniec każdego z porównywanych okresów.

Tabela 10**Struktura osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzlecu według wykształcenia w 2011 roku.**

Wyszczególnienie wg poziomu wykształcenia	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2011	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2011	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu stan na 30.06.2011	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu stan na 31.12.2011
Wyższe	7	11	5	5
Policealne i średnie zawodowe	68	48	11	6
Średnie ogólnokształcące	25	21	3	5
Zasadnicze zawodowe	130	124	17	12
Gimnazjalne	4	5	1	0
Podstawowe i podstawowe nie ukończone	170	169	13	11
Razem	404	378	50	39

Na koniec II półrocza 2011 roku największą grupę wśród osób niepełnosprawnych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym (44,7% ogółu) i osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (33% ogółu). Analizując ilość osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu największą grupę na koniec roku 2011 stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (30,8% ogółu) oraz podstawowe i podstawowe nieukończone (28,2% ogółu).

Wśród osób niepełnosprawnych zarejestrowanych zarówno jako osoby bezrobotne jak i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu najmniej było osób posiadających wykształcenie wyższe. Ich odsetek na koniec drugiego kwartału wyniósł 2,9% wśród osób bezrobotnych oraz 12,8% wśród osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

Można zauważyć, że poziom wykształcenia ma znaczący wpływ na strukturę osób zarejestrowanych w tut. Urzędzie, im wyższe wykształcenie tym mniejsza jest liczba osób mająca udział w poszczególnych grupach.

II. Realizowane programy aktywizacji zawodowej w 2011 roku na rzecz osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu.

Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu informuje, że w 2011 roku realizował działania na rzecz wzrostu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych z powiatu zgorzeleckiego przeznaczono ogółem 303 423,73 zł z tego:

- 60 584,68 zł środki z Funduszu Pracy,
- 148 118 zł środki PFRON przeznaczone na aktywizację zawodową z algorytmu powiatu,
- 7 043,18 zł środki pozyskane w ramach - JUNIOR - programu aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych,
- 87 677,86 zł w ramach projektu „Wyższe kwalifikacje szansą na lepsze jutro” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanego w ramach Programu Kapitał Ludzki.

Adresatami programu Junior są osoby z orzecznym znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności w wieku do 25 lub w przypadku osób, które ukończyły szkołę wyższą - do 27 roku życia i nie upłynęło 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej.

Celem programu jest umożliwienie wejścia w życie zawodowe (odbycie stażu, zdobycie doświadczenia) młodym osobom niepełnosprawnym. Uczestnictwo w programie „Junior – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych” zwiększa możliwości zawodowe bezrobotnych absolwentów oraz stwarza szansę zatrudnienia i pozwala na zdobycie doświadczenia zawodowego w ramach odbywanego stażu. Program ułatwia też jego uczestnikom skuteczne zaprezentowanie się ewentualnemu przyszłemu pracodawcy, co w konsekwencji powinno przyczynić się do stworzenia miejsc pracy dla niepełnosprawnych absolwentów. Efektem towarzyszącym realizacji programu jest przełamywanie barier psychologicznych pracodawców, związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.

Tabela 11

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy w 2011 roku.

Nazwa programu	Osoby rozpoczynające programy w 2011 roku	
	Bezrobotni niepełnosprawni	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Szkolenie	17	1
Staż	14	2
Podjęcie pracy na stanowiskach objętych refundacją kosztów wyposażenia stanowisk pracy	1	2
Prace społecznie użyteczne	11	
Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	4	1
Razem	47	6

Aktywizacją objęto łącznie 53 osób w tym 47 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (88,7% ogółu) i 6 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (11,3%). Dużym zainteresowaniem wśród osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności cieszyły się w roku 2011 szkolenia oraz staże.

Z tych form aktywizacji skorzystało odpowiednio 16 (staż) i 18 osób (szkolenie).

Tabela 12

Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszane w miesiącu do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w 2011 roku.

Miesiące 2011 rok	Liczba ofert pracy	z tego liczba ofert pracy miejsc subsydiowanych
Styczeń	0	0
Luty	7	1
Marzec	5	1
Kwiecień	0	0
Maj	4	0
Czerwiec	8	0
Lipiec	2	2
Sierpień	5	0
Wrzesień	16	0
Październik	1	0
Listopad	1	9
Grudzień	8	0
RAZEM	69	7

Jak przedstawia tabela 12, Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2011 roku dysponował 69 ofertami pracy dla osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności, z czego 7 dotyczyło ofert pracy na subsydiowane miejsca pracy. Dodatkowo osoby niepełnosprawne mogły korzystać ze wszystkich ofert pracy zamkniętych i otwartych, które były w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu. Warunkiem było spełnianie oczekiwań stawianych przez pracodawców planujących zatrudnienie.

W Centrum Aktywizacji Zawodowej świadczone są usługi poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych w zakresie:

- pomocy w podjęciu decyzji zawodowej , czyli wyborze odpowiedniej drogi zawodowej,
- możliwości szkolenia i kształcenia zawodowego z uwzględnieniem rodzaju i stopnia uszkodzenia organizmu,
- możliwości uzyskania zatrudnienia w danym zawodzie i sytuacji na lokalnym rynku pracy.

W 2011 roku usługami poradnictwa zawodowego objęto również osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności w tym:

- 124 osoby – rozmowy wstępne z doradcą zawodowym
- 163 osoby – poradnictwo indywidualne;
- 5 osób – porada grupowa;
- 31 osoby – informacja zawodowa grupowa.

W analizowanym okresie osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności skorzystały z pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w ramach udziału w:

- szkoleniach z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy – 4 osób,
- zajęciach aktywizacyjnych – 38 osób.

Ze szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy w 2011 roku skorzystało ogólnie 31 osób, osoby niepełnosprawne stanowią 12,9% tych osób.

W dużej części grupa osób niepełnosprawnych to osoby bez kwalifikacji zawodowych, z wykształceniem podstawowym i przeciwwskazaniami do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej. W przypadku trudności w określaniu predyspozycji zawodowych osób niepełnosprawnych istnieje możliwość skorzystania z pomocy doradcy zawodowego psychologa z Centrum Planowania i Kariery Zawodowej z Jeleniej Góry. Ponadto osoby otrzymują informacje na temat możliwości uzyskania kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach. W 2011 roku 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne oraz 1 osoba poszukująca pracy uczestniczyły w szkoleniach zawodowych.

Najbardziej pożądanym efektem aktywizacji jest podjęcie zatrudnienia przez osobę niepełnosprawną bezrobotną.

Porównując rok 2011 z latami poprzednimi można stwierdzić, iż mimo rosnącej liczby niepełnosprawnych bezrobotnych zwiększają się szanse znalezienia przez nich pracy.

W 2011 roku spośród 2379 osób podejmujących pracę, 7,4% stanowiły osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności (90 mężczyzn i 86 kobiet).

W okresach poprzednich wskaźnik ten kształtował się na poziomie 5,2% w roku 2008, 4,6% w 2009r. i 5,1% w 2010 roku. Wskaźniki podejmujących pracę w podziale na płeć wskazują, że w bardziej korzystnej sytuacji na rynku pracy są mężczyźni – wśród bezrobotnych mężczyzn podejmujących pracę około 8,4% stanowili niepełnosprawni, w przypadku grupy kobiet – wskaźnik ten wyniósł 6,5%. W obu grupach w 2011 roku wskaźniki podjęć pracy przez osoby niepełnosprawne uległy poprawie na przełomie poprzednich 3 lat. Może to wskazywać na stopniowe eliminowanie barier w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przez pracodawców, jednak jest również w pewnym stopniu wynikiem wzrostu liczby bezrobotnych osób niepełnosprawnych i ich udziału w całej populacji osób zarejestrowanych w urzędzie pracy.

Bardzo ważne jest więc podejmowanie wszelkich działań mogących pośrednio lub bezpośrednio wpływać na dalszą poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy.